

2024 – 2025: Onderzoek naar kwaliteit van het grondwater

Vitens onderzoekt of het grondwater in de diepe ondergrond van de Gelderse Vallei geschikt is om drinkwater van te maken. Dit moet worden getest en beproefd. Dit doet Vitens door op verschillende plekken in het gebied enkele boringen uit te voeren tot ongeveer 250 meter diepte. Vitens neemt watermonsters op verschillende dieptes die geanalyseerd worden in het laboratorium. Ook kijkt Vitens naar welke grondsoorten er zijn en wordt er getest of er geschikte lagen zijn waar we voldoende water kunnen winnen. Bij deze testen pompt Vitens gedurende een korte periode water op. Dit is schoon grondwater uit diepe zandige bodemlagen onder dikke kleilagen. Kort oppompen van diep grondwater leidt niet tot verdrogingseffecten aan het maaiveld. Na afloop van de verkennende boring richt Vitens de locatie in als meetpunt. Daarmee kunnen we de kwaliteit van het water en de grondwaterstanden volgen op verschillende dieptes. Na het afronden van de werkzaamheden herstelt Vitens de locatie.

Een boorinstallatie voor onderzoek.

Een meetpunt.

Planning en locatie

De boringen worden uitgevoerd op openbaar terrein in de gemeenten Barneveld en Ede, waarbij de locaties in overleg met de gemeenten zijn vastgesteld. De boorlocaties zijn opgesteld vanaf mei 2024 en zullen in 2025 worden opgeruimd.

De werkzaamheden bestaan uit boringen met een zogenaamde boorstelling. Daarbij wordt water gebruikt en opgepompt en vervolgens afgevoerd in nabijgelegen greppels of sloten. De machine staat ongeveer tien werkdagen op één locatie. Op elke locatie plaatsen we indien nodig bouwhekken. Het werk leidt niet tot veel hinder. De boorlocaties zijn op openbaar terrein. Vooraf onderzoekt Vitens de locatie op beschermde natuurwaardes. Na afloop van het onderzoek wordt alles herstelt en blijft er een meetpunt achter.

Een boorinstallatie op een bepaalde plek, betekent niet dat er op die plek in de toekomst een nieuwe winning wordt gerealiseerd.

2025: Onderzoek naar kwantiteit en effecten

Na het onderzoek naar de kwaliteit volgt een onderzoeksfase naar kwantiteit en effecten. Vitens voert op, nog nader te bepalen locaties, pompproeven uit. Pompproeven zijn testlocaties waarbij een kleine tijdelijke drinkwaterwinning wordt opgebouwd om te onderzoeken of er op een goede manier drinkwater opgepompt kan worden. De locaties die getest worden zijn mogelijk geschikt. Daarom doet Vitens op meerdere plaatsten pompproeven.

De resultaten van die proeven zeggen ook iets over de effecten. Grondwater oppompen heeft effect op de grondwaterstromen. Door een test te doen kan voorspelt worden hoe een definitieve winning zich gaat gedragen in een groot gebied. Daarbij maakt Vitens gebruik van grondwatermodellen. De pompproeven en de modellen geven Vitens inzicht welke locatie het meest geschikt is voor drinkwaterwinning.

Planning en locatie

In 2025 selecteert Vitens locaties voor de pompproeven. Vitens betreft en informeert de directe omgeving bij de komst van deze testopstellingen.

Een pompproefopstelling.

Lange termijn: gebiedsproces, procedure en vergunning

Uit het veldonderzoek blijkt of het diepe grondwater geschikt is om er drinkwater van te maken. Op basis van de resultaten van het veldonderzoek en een bredere studie naar verschillende methodes voor duurzame drinkwaterwinning, adviseert Vitens aan de provincie of in het gebied ook daadwerkelijk duurzame drinkwaterwinning kan plaatsvinden.

Indien er positieve aanleiding is zal Vitens verdere studies en onderzoeken uitvoeren. Daarbij wordt samengewerkt met gemeentes, waterschap, landbouw, natuurorganisaties en inwoners uit de omgeving. Uiteindelijk zal Vitens bij provincie Gelderland de benodigde vergunningen aanvragen.